

## Krediidiandjate sektori II kvartali 2019 ülevaade

Teise kvartali lõpus tegutses turul 49 krediidiandjat ja 8 kredidivahendajat. Erandi alusel tegutses 12 krediidiandjat, viimased kuuluvad krediidasutustega samasse konsolideerimisgruppi.

| <b>Põhinäitajad</b>  | I kvartal 2019 | Muutus | II kvartal 2019 |
|----------------------|----------------|--------|-----------------|
| Tarbimislaenude jääk | 1 070 mln €    | ?      | 1 084 mlrd €    |
| Lepingute arv        | 517 141        | ?      | 471 174         |
| Puhas intressitulu   | 32,3 mln €     | ?      | 21,9mln €       |

Krediidiandjate tarbimislaenude laenu-portfelli jääk kasvas 2019. aasta teises kvartalis 1,3% ehk 14 mln euro võrra (võrdluseks: 2018. aasta teises kvartalis 5,2% ehk 48 mln eurot) ning ulatus 1,08 mld euron.

Krediidasutustega seotud krediidiandjate turuosa kvartaliga kasvas ning moodustas 82% sektori laenuportfelli jäägist ehk 891 mln eurot. Nende hulgas on suurima turuosaga Swedbank Liising 26%, Luminor Liising 20% ja SEB Liising 20%. Ülejäänud ehk 18% turust on katnud tegevusloa alusel tegutsevad krediidiandjad. Nende hulgas on suurima turuosaga IPF Digital Estonia (3%) ja Placet Group (2%).

Keskmine tarbimislaenude kulukuse määr (KKM) erineb pankadega seotud krediidiandjate puhul märgatavalt tegevusloa alusel tegutsevatest krediidiandjatest. Keskmine tarbimislaenude (liising, muu rahaline krediit ja järelmaks kokku) kulukuse määr pankadega seotud krediidiandjatel oli nii esimeses kui ka teises kvartalis 9%, kuid tegevusloa alusel tegutsevatel krediidiandjatel kasvas KKM 44%-lt 47%-ni. Tõus on tingitud kallimate laenude mahu kasvust. Muu rahalise krediidi alla kuuluvat laenu, mis on sisuliselt tagatiseta väikelaen, anti teises kvartalis oluliselt rohkem – kui kahel eelmisel kvartalil väljastati neid laene 55 mln euro ulatuses, siis nüüd 68 mln eurot, kusjuures kasv toimus mitme suurema krediidiandja juures. Pankade tarbimislaenude kulukuse määr püsis keskmiselt 19% juures.

Ka laenuportfelli kvaliteet, mida Finantsinspeksioon jälgib mahakantud laenude ning üle 30 päeva viivises olnud laenude järgi, on krediidasutustega seotud krediidiandjate ja tegevusloa alusel tegutsevate muude krediidiandjate puhul väga erinev. Tegevusluba omavad krediidiandjad kandsid teises kvartalis maha laene summas 1,9 mln eurot ehk 1% oma laenuportfelist. Krediidasutustega seotud krediidiandjad kandsid samas maha laene summas 340 tuhat eurot ehk 0,04% oma laenuportfelist.

Tegevusloa alusel tegutsevate muude krediidiandjate viivises olevad laenud ulatusid 13,6 mln euron ehk 7,1%-ni laenuportfelist. Krediidasutustega seotud krediidiandjate viivises olev laenujääk oli aga 1,4 mln eurot ehk 0,2% nende laenuportfelist. Seega on tegevusloa alusel tegutsevate muude

---

krediidiandjate neli korda väiksem laenuportfell pankadega seotud krediidiandjate laenuportfelliga võrreldes oluliselt suurema halbade laenude osakaaluga (8,1% vs 0,24%). Lisaks eraisikutele suunatud tarbimislaenudele väljastavad krediidiandjad laene ka äriühingutele. Äriühingute laenumaht ulatus 2,3 mld euron. Aasta tagasi oli jääk 2,2 mld eurot. Suurimad äriühingute laenuportfellid on krediidiasutustega seotud ettevõtetel: Luminor Liising 27%, SEB Liising 26% ja Swedbank Liising 25% sektori äriühingute laenudest. Tegevusloa alusel tegutsevatest krediidiandjatest olid suurema äriühingute laenude mahuga Hüpoteeklaen ja ALG Liisingu Aktsiaselts, mõlemale kuulus ligi 1,4% sektori äriühingute laenudest.

## **Peamised arengusuunad ja riskid**

- Suurimaks riskiks krediidiandjate tegevuses on jätkuvalt ettevõtjate suutlikkus täita vastutustundliku laenamise nõudeid. Kuna vastutustundliku laenamise nõuete täitmise eest vastutavad krediidiandja juhid, on üheks riskiks krediidiandja kui organisatsiooni struktuuriline ülesehitus. Teiseks riskikohaks vastutustundliku laenamise nõuete täitmisel on krediidiandja kohustus kontrollida tarbija esitatud teavet. Seega on krediidiandjate tegevuse üheks riskikohaks tarbija kohta kogutava teabe kättesaadavus, täielikkus ja tõlevastavus.

[Krediidiandjate ja kredidivahendajate sektori kvartali ülevaated](#)

Viimati muudetud 17.12.2019